

EL FEDER I LES COMARQUES VALENCIANES

L'Europa rica ajudarà els valencians

El president Joan Lerma acaba de gestionar a Brussel·les la inclusió del País Valencià dins les regions europees «FEDER». El viatge pot valer més de 30.000 milions.

Vicent Soler i Marco

Els hem dit que «tenim» importants mancances en matèria d'infraestructura i que posseïm una elevada taxa d'atur, superior a la mitjana espanyola» va explicar el president Lerma en tornar de Brussel·les la setmana passada. Era important —ho és encara, perquè el Consell de Ministres de la CE no ho ha formalitzat per ara— aconseguir que el nostre país fóra inclòs en les *regions Feder*. Perquè som un país amb un gran dinamisme econòmic, però farcit de problemes que ens poden condicionar greument aquest dinamisme en un futur no molt

llunyà. No és el cas, només, del dualisme entre les comarques de l'interior i les del litoral. Són els dèficits infraestructurals acumulats de què que parlava el president, tan evidents pel que fa, per exemple, a la xarxa viària, la seua congestió en molts punts o la difícil accessibilitat en altres. O les periòdiques riudes en unes terres castigades per la intempestuosa climatologia mediterrània. O la formació d'empresaris i treballadors per una economia del demà. La formació ocupacional, el cooperativisme, en el camp, en la indústria i en els serveis, etc. Els 34.000 milions de pessetes que poden arribar *via Feder* poden ajudar a remoure aquesta situació, perquè estem obligats a actuar

El Feder, un fons d'ajut a les regions més pobres

Francesc Signes

El Fons Europeu de Desenvolupament Regional —FEDER— és un instrument bàsic de la política regional de la comunitat que fou creat en 1975, encara que des del Tractat de Roma fins aleshores la problemàtica regional ja era present en les instàncies comunitàries a través d'instruments com el Fons Social Europeu —FSE— o la Secció Orientació, dedicada a accions sòcio-estructurals en l'agricultura, del Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrícola —FEOGA—, fons que junt amb el FEDER constitueixen els Fons Estructurals de la Comunitat, la reforma dels quals ha estat un dels quatre temes bàsics de discussió del Consell Europeu.

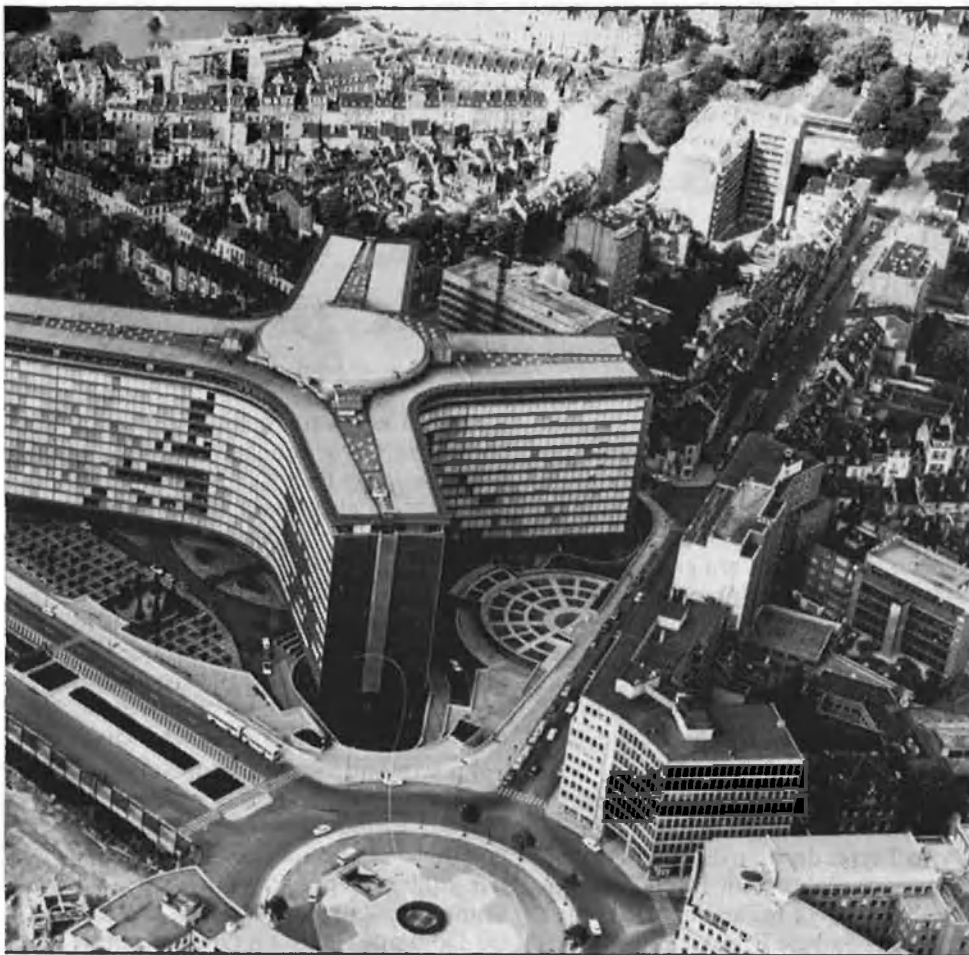
El FEDER va néixer com a instrument de suport a les polítiques regionals dels estats membres, i els seus recursos inicialment s'assignaven per quotes fixes als respectius països. És a partir de 1979, amb la creació de l'anomenada «secció fora quota»,

quan s'instaura una via de finançament de caire més comunitari, malgrat que aquesta secció que era distribuïda segons les necessitats de les regions europees, no assolía més que el 5% dels recursos del Fons.

Serà el nou reglament FEDER de juny de 1984, que començaria a aplicar-se en l'any 1985, el que consagrarà una reforma del funcionament del fons, absolutament necessària i que avui encara està vigent. Amb el nou reglament desaparegué el sistema de quotes fixes per als estats i fou substituït per un sistema de bandes variables que reparteix els imports financers del fons entre els estats membres, amb un límit inferior que constitueix el mínim de recursos garantits a cada estat i un límit superior que pot assolir-se en funció de l'establiment de prioritats i criteris determinats per la Comunitat, tot i existir prioritització, per part de la Comissió Europea, per als anomenats Programes d'Interès Comunitari —que es

mamprenen a iniciativa d'aquesta comissió—, per als Programes Nacionals d'Interès Comunitari —mamprenos a iniciativa de l'estat membre— i, sobretot, per a les Operacions Comunitàries Integrades de Desenvolupament que combinen l'acció del FEDER amb la de la resta dels fons estructurals, com ara el FEOGA-Orientació o el FSE. Els projectes i

Amb el FEDER, una nova etapa en el tema comunitari.

estratègicament per tal de poder presentar-nos convenientment davant el repte de l'Acta Única Europea de 1992.

La visita del president Lerma a les comunitats ha estat, doncs, oportuníssima. El Consell Europeu de Caps d'Estat i de Govern dels propassats 11 i 12 de febrer havia recomanat negociacions directes amb els presidents de les regions que estigueren en la *frontera* dels indicadors que assignaven la qualificació de territori *Feder*. Territoris a incloure en l'objectiu prioritari de les inversions d'aquest fons europeu de desenvolupament regional. Era el cas valencià.

Diners, atenció especial des de Brussel·les, relació directa entre la Generalitat i la Comunitat Europea. Aquests són alguns dels resultats de la visita. S'obri una nova etapa en el tema comunitari. Cal començar a pensar que la CE no és *l'estranger*, políticament parlant. Que les Comunitats Autònomes i la Comunitat Europea es necessiten mútuament. Que l'Europa dels estats ha d'anar afluixant. I que els valencians som els primers interessats a aprofundir en aquest sentit. □

estudis individualitzats també reben finançació del FEDER.

Per poder tenir accés a aquestes diferents formes d'ajuda del FEDER, ja siga a través de la quota que es transfereix directament a l'estat i que es redistribueix a través del Fons de Compensació Interterritorial o de qualsevol altre tipus de programa, operació comunitària, projecte o estudi, cal estar conceptualada com Zona Assistida Declarada. A hores d'ara, el País Valencià té zones amb aquesta qualificació que cobreixen pràcticament un 70% de la superfície del seu territori i s'intenta ampliar-les a les zones afectades per les inundacions del mes de novembre de l'any passat. Aquestes zones valencianes estan rebent per tant ajudes FEDER.

Aleshores, ¿per què es presenta l'actual intent d'accés a ajudes FEDER com una qüestió novedosa? Evidentment, allò que el president Lerma intentà aconseguir a Brussel·les suposa una verdadera novetat i connecta amb les propostes que el president de la Comissió Europea,

Jacques Delors, presentarà tant al Parlament Europeu com al Consell, situades dins d'una perspectiva a mig termini, tot i posar el 1992 com la data de conclusió del gran mercat sense fronteres. Una d'aquestes propostes apuntava a la realització, per part de la Comunitat, d'un esforç significatiu del paquet pressupostari global destinat als fons estructurals en favor de les accions de recuperació del retard de les regions més desfavorides, que permetrà arribar a 1992 sense més diferències entre regions.

Entre els objectius a aconseguir destacava la promoció i l'ajust estructural de les regions més desfavorides i aquí és on el president de la Generalitat negocia la inclusió del País Valencià, una vegada el projecte Delors ha estat enllestit en la darrera reunió de Brussel·les del passat febrer.

Els caps d'estat i de govern han aprovat un augment dels fons estructurals entre 1988 i 1992 del 82%, passant d'1,03 bilions de pessetes a 1,82 bilions, tot i arribant a duplicar-se els fons en 1993, eucara que per a les regions més pobres, entre les quals figu-

ra el 60% del territori espanyol, aquest augment del doble podria produir-se ja l'any 1992. Això fa que el pes d'aquests fons estructurals en el pressupost comunitari arribe al voltant del 25% davant l'actual 16%.

Els recursos FEDER destinats a aquestes regions més desfavorides podrien aplegar al 80% del total de la dotació d'aquest fons, la qual cosa fa que la inclusió del País Valencià com a regió a ajudar en el seu desenvolupament siga vital i pugua permetre captar per al nostre territori, tal vegada, desenes de milers de milions de pessetes anuals.

La sol·licitud valenciana gaudeix del suport del govern espanyol i està avalada tant pel fet que el Producte Interior Brut —PIB— per habitant del País Valencià és inferior a la mitjana comunitària, com per altres indicadors econòmics referents a atur, sectors industrials en decadència, etc., la qual cosa no impedeix perquè el potencial econòmic valencià pugua canalitzar-se i, gràcies als fons FEDER, el nostre país pugua enllestir definitivament el seu desenvolupament. □